Poznań, dnia 14 marca 2024 r.

WK-0911/46/2023

Pani
Maria Krawiec
Wójt
Gminy Lisków

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2022, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 stycznia 2024 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2022 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.), rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz uregulowań wewnętrznych, a mianowicie:

   1) W zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Wójta Gminy Lisków Nr 0050.61.2017 z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (polityki) rachunkowości, zmienionej zarządzeniami: Nr 0050.90.2022 z dnia 23 grudnia 2022 roku i Nr 0050.58.2021 z dnia 31 grudnia 2021 roku, w załączniku Nr 2 „Plan kont dla Urzędu Gminy Lisków", wskazano iż *„(...) Na stronie Wn konta 730 „Sprzedaż towarów i wartość ich zakupu" ujmuje się: wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu (nabycia), w korespondencji z kontami 330 i 340 (...) oraz na stronie Ma konta 730 ujmuje się: przychody ze sprzedaży towarów (w jednostkach handlu detalicznego nieposiadających kas t-rejestrujących w cenie sprzedaży brutto) w korespondencji z kontami zespołu 1, 2 i 8; korektę wartości sprzedanych towarów w związku z przyjęciem zwróconych towarów w wyniku uznanej reklamacji (w cenach ewidencyjnych) – w korespondencji z kontem 330 i 340",* natomiast nie zawarto opisu oraz zasad funkcjonowania konta 340 „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów".

   2) Na koncie 140 „Środki pieniężne w drodze" w księgach rachunkowych budżetu pod datą 31.12.2022 r. ujęto kwotę 4.615,46 zł stanowiącą dochody własne budżetu pochodzące z wpłat ujętych w §§ 0830, 0750, 0920, 0660, 0670 oraz 0490, które na rachunek bankowy budżetu wpłynęły w dniu 02.01.2023 r. Zapisem powtórzonym kwota ta została

również ujęta w księgach Urzędu na koncie 141 „Środki pieniężne w drodze". W konsekwencji ww. kwota została wykazana w sporządzonym na dzień 31.12.2022 r :

- bilansie Gminy Lisków z wykonania budżetu w Aktywach w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu",
- bilansie Urzędu Gminy w Aktywach w pozycji B.III.4 „Inne środki pieniężne" wykazano kwotę 4.615,46 zł.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Kwota wynikająca z salda konta 140 winna zostać wykazana w Aktywach w poz. I.1.2 „Pozostałe środki pieniężne", a została wykazana w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu".

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, wynika iż: „*Na podstawie materiałów szkoleniowych firmy Egitim.pl oraz publikacji „Sprawozdanie finansowe" autor Wojciech Rup wykazano w poz. A.1.1.1 Środki pieniężne budżetu saldo WN 133 i 140".*

3) W księgach rachunkowych budżetu zaewidencjonowano naliczenie i spłatę odsetek w kwocie 190.144,44 zł, podczas gdy faktycznie spłacono odsetki w kwocie 263.376,81 zł (obroty konta 130-757-75702-8110-0000 za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.).Wystąpiła różnica w kwocie 73.232,37 zł. Z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika Gminy wynika, iż: „*W związku z aktualizacją systemu programu budżetowego podczas którego operacja księgowania nie została zapisana w programie oraz niedopatrzenia niezaewidencjonowane zostało naliczenie i spłata odsetek w księgach Organu w kwocie 73.232,37 zł. W księgach jednostki zaksięgowane zostały na kontach Wn 751-1 i Ma 130-1*".

4) Kontrola prawidłowości ujęcia środków trwałych w ewidencji księgowej, wykazała że w przypadku środka trwałego powstałego w wyniku:
   a) realizacji inwestycji „Przebudowa drogi w miejscowości Wygoda", charakterystyka: dz. nr 57/1, obręb Wygoda i przebudowa drogi w miejscowości Annapol, dz. nr 325, obręb Annapol" OT „Przyjęcie środka trwałego" nr 5/2022 zostało sporządzone z datą 08.12.2022 r., podczas gdy przyjęcie do użytkowania nastąpiło protokołem odbioru robót końcowych z dnia 07.10.2022 r.
   b) przyjęcia środka trwałego „Zakup i dostawa aparatu do badania USG", OT „Przyjęcie środka trwałego" nr 10/2022 zostało sporządzone w dniu 30.12.2022r., podczas gdy przyjęcie do użytkowania nastąpiło w dniu 12.09.2022r.

Powyższe naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia.

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, wynika iż: „*Inwestycja „Przebudowa drogi w miejscowości Wygoda" była jedną z wielu inwestycji drogowych, co wymagało zaangażowania pracownika w innych zakresach zamówień publicznych i prowadzonych inwestycji stąd sporządzenie dowodu OT nastąpiło w ww. terminie. Naliczenie amortyzacji nastąpiło od m-ca listopada 2022 r.*

W przypadku Zakupu i dostawy aparatu do badania USG złożona procedura rozpoznania cenowego, uzyskania właściwych parametrów oferowanego sprzętu oraz skompletowania dokumentów certyfikujących spowodowała, że po przyjęciu faktury i zapłacie należności zapomniano o przekazaniu we właściwym terminie dowodu OT dla sprzętu użytkowanego w Gminnym Ośrodku Zdrowia.

W związku z powyższym faktem zobowiązano pracowników do przekazywania dowodów OT niezwłocznie po ustaleniu wartości ostatecznej inwestycji czy zakupu".

Nieprawidłowość w zakresie ewidencjonowania środków trwałych, w związku z wystawianiem dokumentów OT stwierdzono także w wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej obejmującej rok 2018 (wniosek pokontrolny nr 1 pkt 6).
W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych FN.3201.1.2020 z dnia 15 kwietnia 2020 r. Wójt Gminy Lisków w odniesieniu do wniosku nr 6 podała, że „zobowiązano pracowników do terminowego wystawiana dokumentów OT, aby prawidłowo ustalić datę rozpoczęcia odpisów amortyzacyjnych".

2. Wynagrodzenie z tytułu inkasa - lista płac nr 178 z dnia 28.09.2022 r. za miesiąc wrzesień 2022 r. – umowa o dzieło sołtysi, ujęto na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe", czyli niezgodnie z załącznikiem Nr 2 do Zarządzenia Nr 0050.61.2017 Wójta Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (polityki) rachunkowości, zmienionym Zarządzeniem Nr 0050.58.2021 z dnia 31 grudnia 2021 roku, który wskazuje że koszty wynagrodzeń inkasentów podatków i opłat ujmuje się na koncie 404 „Wynagrodzenia".
Wyjaśnienia udzieliła Zastępca Skarbnika Gminy: *„Listę płac nr 178 z dnia 29.09.2022 r., za miesiąc 2022 r. – umowa o dzieło sołtysi, zadekretowano pomyłkowo na koncie 409/240, zamiast na kocie 404".*

3. Kontrola sprawozdań budżetowych za rok 2022 przeprowadzona w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144) wykazała, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S Gminy Lisków z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2022 r. (korekta nr 2 z dnia 03.04.2023 r.), w kol. 9 „Zaległości netto" w klasyfikacji 900-90002-0490 wykazano kwotę 101.912,04 zł stanowiącą należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a z której, na dzień 31.12.2022 r., zaległości stanowiły kwotę 57.616,53 zł. W sprawozdaniu Rb-27S wykazano kwotę zawyżoną o 44.295,51 zł. Naruszono tym przepisy § 3 ust. 1 pkt 7 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
Z wyjaśnienia Inspektora ds. gospodarowania odpadami komunalnymi, wynika że: *„W sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. w dziale 900 rozdziała 90002 par. 049, w kol. 9 - zaległości netto, wykazano kwotę 101.912,04 zł, na którą składają się - zaległości na dzień 31.12.2022 r. oraz należności za m-ce XI i XII 2022, gdzie termin płatności przypadał na dzień 31.12.2022 r.".*

4. W zakresie sprawozdawczości sporządzonej na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396, ze zm.) stwierdzono, że w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy Lisków (8FAFB4722B0736CE – korekta nr 4) Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku (sporządzonym 30.03.2023 r. przez Skarbnika Gminy i Wójta Gminy) wykazano:
   1) w poz. N3 „gotówka i depozyty" kwotę 4.039.490,28 zł (w tym w poz. N3.2 „depozyty na żądanie" w wysokości 4.039.490,28 zł, zamiast kwoty 4.035.638,46 zł.
   Z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika Gminy wynika, iż: *„W pozycji N3.2 Depozyty na żądanie wykazano środki na rachunkach bankowych – 4.602.929,24, środki pieniężne w drodze 4.615,46 i kwoty dotacji udzielonych w starym roku a zwrócone w styczniu 2023 r. – 5.377,87 zł pomniejszone o kwotę części oświatowej subwencji ogólnej dla gmin – 494.816,00 zł, niewykorzystaną kwotę dotacji podlegającą zwrotowi do 31 stycznia*

roku następnego 56.632,27 zł i zwrot środków z Fundusz Przeciwdziałania Covid-19 w kwocie 25.835,84 zł błędnie wpisano kwotę 4.039.490,28 zł zamiast 4.035.638,46 zł",

2) w poz. N5 „pozostałe należności" kwotę 92.877,02 zł na którą składają się: poz. N5.2 „z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społ." kwota 22.724,00 zł oraz poz. N5.3 „z tytułu innych niż wymienione powyżej" kwota 70.153,02 zł.
W trakcie kontroli stwierdzono, iż dochody z tytułu „Wpływy z podatku od spadków i darowizn" wykazana w kwocie 22.724,00 zł ujęte w dz. 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem" rozdz. 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych" wykazano zarówno w poz. N.5.2 jak i w poz. N5.3. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika:
„ W wierszu N5.2.pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społ. Wykazano kwotę należności niewymagalnej w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem bez odsetek.
<u>756-75616-0360 - 22 724,00</u>
W wierszu N5.3. pozostałe należności z tytułu innych niż wymienione powyżej wykazano kwotę należności ogółem pomniejszone o zaległości netto.
400-40002-0920 - 3.724,96
756-75615-0910 - 172,00
<u>756-75616-0360 - 22 724,00</u>
756-75616-0910 - 22 061,40
756-75618-0910 - 9,12
758-75814-0920 - 49,93
801-80101-0830 - 9,60
801-80103-0660 - 7,98
853-85395-0970 - 12.950,00
900-90001-0830 - 3.166,36
900-90002-0910 - 4 785,67
926-92601-0830 - 492,00
70.153,02".
Powyższe narusza przepisy § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 oraz § 13 ust. 1 pkt. 4 lit. a) i § 14 pkt 16 i 17 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 8 do rozporządzenia, z których wynika obowiązek wykazywania rzetelnych danych, zgodne z ewidencją księgową oraz innymi dokumentami dotyczącymi jednostki.

5. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru oraz poprawności ewidencji podatków w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm., a od 16.12.2022 r. Dz. U. z 2022 poz. 2651, ze zm.), ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170, ze zm. a od 08.07.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1452, ze zm.) oraz ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), a mianowicie:

1) Organ podatkowy w 2022 roku nie przeprowadzał kontroli podatkowych stosownie do przepisów art. 281 ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym organy podatkowe pierwszej instancji przeprowadzają kontrolę podatkową u podatników, płatników, inkasentów oraz następców prawnych.

2) Na dzień 31 grudnia 2022 r. występowały nadpłaty na kontach podatników w podatku rolnym, od nieruchomości i leśnym w łącznej kwocie 14.264,91 zł - od osób fizycznych, 487,18 zł - od osób prawnych oraz w kwocie 19.320,21 zł z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami. W badanej próbie stwierdzono, że organ podatkowy nie rozliczył nadpłat zgodnie z przepisami art. 76 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet: zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

3) Wpłaty dokonywane przez podatników, na których ciążyły zobowiązania podatkowe, których termin płatności upłynął, zaliczano niezgodnie z przepisem art. 62 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, ponieważ dokonanych wpłat nie zaliczano na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności we wskazanym przez podatnika podatku.

4) Na kontach szczegółowych podatników dokonywano przypisu z inną datą (w kilku przypadkach wcześniejszą), niż data doręczenia podatnikowi decyzji wymiarowej, bądź faktyczna data wpływu deklaracji podatkowej, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), w związku z art. art. 21 § 1 pkt 2 i 212 ustawy Ordynacja podatkowa.

5) W przypadku nieterminowych wpłat rat z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i środków transportowych, wystąpiły przypadki, w których organ podatkowy niewłaściwie naliczał kwoty należnych odsetek, co skutkowało niewłaściwym zaliczeniem wpłaty na poczet należności głównej i odsetek za zwłokę, a także nie pobierał należnych odsetek. Powyższe naruszało przepis art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

6) W informacjach i deklaracjach na podatek od nieruchomości, rolny oraz leśny złożonych przez osoby fizyczne oraz prawne, wystąpiły błędy świadczące o niedopełnieniu przez organ podatkowy czynności sprawdzających, o których mowa w art. 274 §1 i 274a §2 ustawy Ordynacja podatkowa, a mianowicie:
   a) Podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych, dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 1010011 nie wezwano w trybie art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa do złożenia wyjaśnień, mimo że w deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2022 złożonej w dniu 28.01.2022 r. wykazał część gruntów jako „grunty pozostałe". Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, związane są z prowadzeniem działalności gospodarczej z zastrzeżeniem ust. 2a powyższej ustawy.
   Powyższe potwierdziła podinspektor „*Organ nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w 2022 r.".*

b) W przypadku podatnika, dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 80121, opodatkowano podatkiem leśnym, las o pow. 1,2800 ha, który w informacji o lasach złożonej 29.09.2021 r. został wykazany na druku ZIL - dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania.
Z wyjaśnienia podinspektora, wynika że: *„Podatnik błędnie wpisał las o pow. 1,2800 ha w informacji o lasach – dane o przedmiotach zwolnionych. Ww. las był opodatkowany wcześniej i nadal podlega opodatkowaniu. Jest to omyłka podatnika. Podatnik złożył korektę informacji w dniu 06.11.2023 r., w której poprawnie wskazał ww. las do opodatkowania".*

c) Podatnik dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 70056 zgodnie z ewidencją geodezyjną, posiada grunty w ilości 11,5800 ha, objęte podatkiem rolnym. Podatnik płaci również podatek od nieruchomości za grunty pod działalność o pow. 50 m^2, które nie wynikają z ewidencji geodezyjnej.
Z wyjaśnienia podinspektora, wynika że: „*Z danych z ewidencji podatkowej wynika, iż grunt o powierzchni 50 m2 zajęty pod działalność gospodarczą znajduje się na dz. 31 obręb Koźlątków. Organ pomniejszy powierzchnię użytków rolnych o 50 m^2 gruntu zajętego pod działalność gospodarczą. Zmiana ta nie wpływa na wysokość zobowiązania, gdyż grunt zajęty pod działalność gospodarczą w ewidencji gruntów figuruje jako Br-R V (jest więc zwolniony z opodatkowania podatkiem rolnym)".*

7) W deklaracjach na podatek od środków transportowych na 2022 rok złożonych przez osoby fizyczne i osoby prawne, pomimo widniejącego na nich zapisu, że sprawdzono pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, wystąpiły błędy świadczące o niedopełnieniu przez organ podatkowy czynności sprawdzających, o których mowa w art. 274 §1 i 274a §2 ustawy Ordynacja podatkowa, a mianowicie:
a) Wystąpiły liczne przypadki zastosowania przez podatnika podatku od środków transportowych nieprawidłowego okresu trwania obowiązku podatkowego. Przykładowo:
— podatnik dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 100021 – który nabył naczepę 17.02.2022 r. wykazał w deklaracji podatek za 11 miesięcy. Skutek – zawyżono podatek o 127,00 zł. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.
— podatnikowi dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 100030 – który nabył naczepę 03.12.2021 r. naliczono podatek za 1 miesiąc. Skutek – zawyżono podatek o 123,00 zł.
— podatnikowi dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 100022 – który nabył autobusy: 05.05.2022 r. naliczono podatek za 8 miesięcy, 10.04.2022 r. naliczono podatek za 9 miesięcy, 07.10.2022 r. naliczono podatek za 3 miesiące. Skutek zawyżono podatek o 618,00 zł.
— podatnikowi dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 100034 – który nabył naczepę 02.12.2021 r. oraz ciągnik siodłowy 28.12.2021 r. naliczono podatek za grudzień 2021. Dodatkowo wykazana kwota podatku nie wynika z załączników do deklaracji. Skutek – zawyżono podatek o 317,00 zł.
— podatnikowi, dla którego prowadzono konto szczegółowe o Nr 500004 – dla ciągników siodłowych nabytych w listopadzie 2022 roku, podatek naliczono za 2 miesiące. Skutek – zawyżono podatek o 340,00 zł.

Nieprawidłowości w zakresie niedokonywania czynności sprawdzających deklaracji od środków transportowych mających na celu określenia prawidłowego okresu trwania obowiązku

podatkowego stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2018 (wniosek pokontrolny Nr 5).

b) W deklaracjach na podatek od środków transportowych na rok 2022, w załączniku DT-1 podatnika, dla którego prowadzono konto szczegółowe o Nr 100034, w przypadku jednego ciągnika siodłowego, nie wykazano danych odnośnie rodzaju zawieszenia, co uniemożliwiało zweryfikowanie czy prawidłowo określono stawkę podatku dla powyższej naczepy. Powyższy brak nie został ustalony w ramach dokonywania czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa, co świadczy o ich nierzetelnym przeprowadzeniu.

c) Na wszystkich złożonych deklaracjach wystąpiły liczne błędy w zakresie kwoty podatku, oznaczenia środka transportu czy liczby osi jezdnych.

8) W deklaracjach na podatek od środków transportowych, dokonywano licznych, niedozwolonych poprawek przy użyciu korektora, bez podpisu osoby dokonującej jak również bez daty. Działanie takie było niezgodne z przepisami art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2017, ze zm.).
Z wyjaśnienia inspektora, wynika że: *„Podatnicy często popełniają błędy w deklaracjach. W wyniku pośpiechu i chęci pomocy podatnikom użyto korektora. Podatnicy byli przy tym obecni i widzieli dokonane poprawki. Oczywiście rozumiem, że dokonywanie poprawek przy użyciu korektora w wewnętrznych dokumentach księgowych nie jest dozwolone i na przyszłość będę dokonywać stosownych skreśleń i opatrywać je w parafki zgodnie z art. 25 ust.1 pkt 1 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120)”.*

9) W badanej próbie dokumentów stwierdzono, że pomimo niezłożenia na rok 2021 przez zobowiązanych, deklaracji na podatek od środków transportowych w terminie określonym w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm., a od 08.07.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1452, ze zm.) organ podatkowy nie podejmował żadnych działań przewidzianych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, w tym nie wzywał podatników do złożenia deklaracji do czego był uprawniony przepisem art. 274a § 1 powyższej ustawy. W badanej próbie deklaracje zostały złożone dopiero w 2022 r.
Z wyjaśnienia inspektora, wynika że: „*Po zauważeniu braku deklaracji od K.U. i K.S. telefonicznie informowano ich o obowiązku ich złożenia. Deklaracje zostały złożone. Zostały również uregulowane należne odsetki. Podatnicy zostali pouczeni o obowiązkach wynikających z ustawy i zobowiązali się do przestrzegania terminów w przyszłości”.*

Nieprawidłowości w zakresie niedokonywania czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowego składania deklaracji na podatek od środków transportowych stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2018 (wniosek pokontrolny Nr 5).

6. Kontrola podejmowanych przez organ podatkowy działań zmierzających do wyegzekwowania od dłużników zaległych kwot, wykazała że:
   1) z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w badanej próbie) nie podejmowano w terminie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak upomnienia i tytuły wykonawcze. Wobec jednego dłużnika zaniechano wystawienia tytułu wykonawczego na kwotę 840,00 zł obejmującą zaległości za cały rok 2022, a dla dwóch zaniechano wystawienia tytułów wykonawczych na kwotę 960,00 zł dotyczącą zaległości za miesiące czerwiec – grudzień 2022 roku.

Wobec dłużnika (nr ewid: 20095) tytuł wykonawczy za okres od 05/2019 do 06/2022 wysłano dopiero 10.11.2022 r.

2) z tytułu podatku rolnego, od nieruchomości oraz leśnego, tytuły wykonawcze na zaległości 2022 roku, wystawiono dopiero w marcu 2023 roku.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 6 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375).

7. Dochody uzyskane w 2022 r. przez Gminę Lisków związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdział 90002) wyniosły 1.077.110,59 zł (na kwotę planowaną 1.207.500,00 zł) z tego: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) 1.069.194,94 zł. W sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 wyniosły łącznie 1.313.221,98 zł (na kwotę planowaną 1.351.900,00 zł).
   W dniu 19 września 2022 roku Rada Gminy Lisków podjęła uchwałę nr XL/332/2022 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

8. Informacja roczna INF-2 o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych została przekazana do Zarządu PFRON elektronicznie w dniu 25.01.2023 r. tj. z 5-cio dniowym opóźnieniem, czym naruszono art. 21 ust. 2f ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.).

9. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wykazała że: w Urzędzie nie wypłacano wynagrodzenia dla Członków Gminnej Komisji za udział w posiedzeniach. Z wyjaśnienia Sekretarz Gminy wynika, że: *„Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonuje w każdej gminie. Wymaga tego ustawa o wychowaniu w trzeźwości. Jej celem jest inicjowanie i monitorowanie działań związanych z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Najczęściej zajmuje się opiniowaniem wniosków o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i przeprowadza kontrole punktów sprzedających alkohol. Budżet na Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zależny obrotów poszczególnych punktów handlowych (np. sklepów, barów, restauracji) ze sprzedaży alkoholu. Te z kolei zależą od liczby wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Członkowie Komisji, chcąc w jak największej skali realizować Program (...). Mając na uwadze konieczność realizacji w ramach programu wyższych celów oraz biorąc pod uwagę powyższe zadania i cele, członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowy zrzekli się w 2022 roku przysługującego wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji, ponieważ uznali, że środki te mogą być przeznaczone na wydatki publiczne mające na celu promowanie pozytywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży i spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i profilaktyki przeciwalkoholowej.”*
   Powyższe było niezgodne z zasadami wynagradzania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonymi w Uchwale Nr XXXV/307/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

na okres od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 20225 roku wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych. W pkt 7, ppkt 2, lit a) Programu zawarto zapis: *„Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 250,00 zł”.*

10. W 2022 r. dokonano wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu w łącznej kwocie 2.940,88 zł. Dokonywanie wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm. a od 04.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.).
    Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, wynika że: *„W 2022 roku wystąpiły przekroczenia planu wydatków budżetowych w łącznej kwocie 2.940,88 zł,*
    1. *Przekroczenie w klasyfikacji 900/ 90001/4270 za modernizację przepompowni – wydatek był konieczny, ponieważ była niezbędna wymiana pompy w przepompowni ścieków dla sprawnego działania kanalizacji sanitarnej na ulicy Ogrodowej w Liskowie;*
    2. *Przekroczenie w klasyfikacji 900/90001/4300 za wywóz odpadów – wydatek dotyczy wywozu odpadów z oczyszczalni ścieków od prasy ślimakowej do higienizacji i odwadniania osadów jest trudny do oszacowania ponieważ zależy od ilości;*
    3. *Przekroczenie w klasyfikacji 926/92601/4300 za wywóz odpadów – wydatek dotyczy wywozu odpadów z Hali Sportowo – Widowiskowej wydatek był w wyższej kwocie, ponieważ w okresie wakacyjnym były organizowane zajęcia dla dzieci, co spowodowało większą ilość odpadów i wyższą kwotę za odbiór odpadów;*
    4. *Przekroczenie w klasyfikacji 926/92601/4430 za ubezpieczenie budynku Hali Widowiskowo – Sportowej – wydatek zaplanowano na poziomie roku 2021 (w kwocie 7.416,23 zł, wzrost stawki o 1.153,36 zł) wydatek był niezbędny”.*

11. Niewykorzystane i zwrócone po 31.12.2022 r. dotacje sklasyfikowano z naruszeniem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm., a od 03.03.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.). Zwrócone (niewykorzystane do końca roku) dotacje ujęto w ewidencji księgowej w dz. 758, rozdz. 75814 w § 0940 „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”, zamiast w § 2950 „Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności”, w którym ujmuje się między innymi zwroty niewykorzystanych, w rozumieniu art. 168 ustawy, dotacji oraz płatności wynikające z rozliczenia umów, projektów, a także zwroty środków w związku z uzyskaniem dochodów, z wyłączeniem zwrotów, o których mowa w paragrafie 291.
    Z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika Gminy wynika, iż: *„Zwrócone/niewykorzystane do końca roku dotacje zwrócone po 31.12.2022 r. zostały ujęte w ewidencji księgowej w dz. 758 rozdz. 75814 § 0940 „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”, a nie w § 2950 „Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności”. W paragrafie tym ujmuje się między innymi zwroty niewykorzystanych, w rozumieniu art. 168 ustawy, dotacji oraz płatności wynikające z rozliczenia umów, projektów, a także zwroty środków w związku z uzyskaniem dochodów, z wyłączeniem zwrotów, o których mowa w paragrafie 291”, ponieważ uważałam, że art. 168 ustawy o finansach publicznych o którym mowa w § 2950 dotyczy zwrotów dotacji z budżetu państwa”.*

12. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w badanej próbie wykazała, że:
    1) Nie podejmowano działań celem ustalenia spadkobierców po trzech zmarłych i w konsekwencji nie dochodzono zapłaty zaległości pozostałych po nieżyjących zobowiązanych w łącznej kwocie 3.975,62 zł. Stosownie do przepisu art. 201 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1994 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, ze zm. a od 16.12.2022 r. Dz. U. z 2022 r., postępowanie nie podlega umorzeniu jako bezprzedmiotowe, natomiast zgodnie z przepisem art. 205a § 1 ustawy, organ podatkowy podejmuje postępowanie z urzędu, gdy ustanie przyczyna zawieszenia, w szczególności w razie śmierci strony – po zgłoszeniu się lub ustaleniu spadkobierców zmarłego albo zarządcy sukcesyjnego w sprawach objętych zarządem sukcesyjnym albo po ustanowieniu, w trybie określonym odrębnymi przepisami, kuratora spadku. Zgodnie z art. 97 § 1 ustawy spadkobiercy podatnika, z zastrzeżeniem art. 97 § 1a, 2 i 2a ustawy, przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy. Natomiast stosownie do przepisu art. 100 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy orzeka w jednej decyzji o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień poszczególnych spadkobierców na podstawie decyzji ostatecznych wydanych wobec spadkodawcy oraz jego zobowiązań wynikających z prawidłowych deklaracji. W związku z powyższym organ podatkowy winien podjąć stosowne działania celem ustalenia spadkobierców podatnika. Zgodnie z przepisem art. 1025 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm.) sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę.

    2) W umowach: Nr 6232.14.1.2022 z dnia 03.01.2022 r. na transport odpadów komunalnych zgromadzonych w kontenerach i pojemnikach zlokalizowanych na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych „Orli Staw" zawartej na okres od 3 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. oraz Nr 262.1.38.2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. zawartej na okres od 3 stycznia 2022 r. do 31.12.2022 r. na zagospodarowanie odpadów komunalnych, nie określono wartości ogółem, ani maksymalnej wartości granicznej zaciągniętego zobowiązania, co uniemożliwia ustalenie, czy zobowiązania wynikające z umowy mieszczą się w planach finansowych jednostki w okresie realizacji umów. Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm. a od 04.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.
    Z wyjaśnienia inspektora, wynika że: *„W umowach Nr 6232.14.1.2022 na transport odpadów komunalnych zgromadzonych w kontenerach i pojemnikach zlokalizowanych na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Liskowa (PSZOK) oraz Nr 262.1.38.2021 na zagospodarowanie odpadów, nie określono wartości ogółem, ani maksymalnej wartości granicznej zobowiązania do jakiej Gmina Lisków będzie ponosiła wydatki, ponieważ Gmina Lisków dla oszacowania wydatków przyjęła faktycznie poniesione wydatki w roku poprzednim".*

13. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., a od dnia 16.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.) kontrolą objęto następujące postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń szkoły podstawowej z jego przebudową na dwa oddziały przedszkolne wraz z rozbudową o schody zewnętrzne

i pochylnię" (znak sprawy ROI.271.2.2022), przeprowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy o wartości szacunkowej zamówienia 477.154,84 zł, co stanowiło równowartość 107.139,13 euro.
Postępowanie wszczęto na podstawie ogłoszenia zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 07.03.2022 r. pod numerem 2022/BZP 00077466.
W postępowaniu wpłynęły 4 oferty. Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy nr 1/2022 zawartej w dniu 28.04.2022 r. z wybranym Wykonawcą. Za wykonanie przedmiotu umowy, strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 539.200,02 zł z VAT.
Na realizację zadania, w budżecie Gminy Lisków **(**Uchwała Nr XXXII/293/2021/z dnia 21 grudnia 2021 r. Rady Gminy Lisków w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022) zaplanowano wydatki w klasyfikacji budżetowej dz. 801 rozdz. 80103 § 6050 w kwocie 586.900,45 zł.

Kontrola zamówienia publicznego wykazała, że Zamawiający:
1) przekazał Prezesowi Urzędu informację o złożonych ofertach w dniu 16.11.2023 r. podczas gdy otwarcie ofert nastąpiło w dniu 22.03.2022 r. tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 81 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania,
2) ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 16.11.2023 r. podczas gdy protokół końcowego odbioru robót sporządzono w dniu 22.08.2022 r. tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 448 ustawy, zgodnie z którym Zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2.

Z wyjaśnienia Kierownika Referatu Infrastruktury i Ochrony Środowiska, wynika że: następującej treści: „1. *Informacja nie została przesłana przez przeoczenie, gdyż wszystkie inne informacja zostały umieszczone na stronach na których Gmina Lisków prowadzi procedury przetargowe zaś nikt ze stron zainteresowanych powyższym przetargiem nie zgłosił uwag do jego prawidłowości. Jednak ilość dokumentów zgromadzonych w postępowaniu do oceny ofert oraz zawarcia umowy i przystąpienia do inwestycji spowodowała przeoczenie nie mające wpływu na wynik przetargu. Fakt ten nie wpłynął również na wielkość i sposób wykorzystania środków finansowych. Należy dodać, że informacja powyższa publikowana była Biuletynie Zamówień Publicznych, który wydawany jest Prezesa UZP. 2. Ogłoszenie nie zostało zamieszczone z tego samego powodu co powyższe. Ogłoszenia zostały obecnie zamieszczone w publikatorach zamówień publicznych."*

14. W zakresie wypłaty ekwiwalentu dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Lisków za akcje ratownicze, działania ratownicze, szkolenia i ćwiczenia Rada Gminy Lisków podjęła Uchwałę nr XXXV/308/2022 z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Lisków, w której określono dla strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej z terenu Gminy Lisków, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej ekwiwalent pieniężny w wysokości 20 zł za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej (§ 1) oraz dla strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej z terenu Gminy Lisków, który uczestniczył w szkoleniu, ćwiczeniu ekwiwalent pieniężny w wysokości 5 zł za każdą

rozpoczętą godzinę (§ 2). Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielopolskiego tj. 5 maja 2022 r.
Utraciła moc Uchwała Rady Gminy Lisków Nr XLIII/315/2018 z dnia 7 września 2018 r. w sprawie: ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, w której ustalono stawki dla strażaków ochotników jak powyżej odpowiednio w kwocie 15,00 zł i 5,00 zł oraz dodatkowo za uczestnictwo w działaniach ratowniczych o charakterze zabezpieczenia różnego rodzaju imprezy publicznej organizowanej przez gminę, zapewniającego ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska otrzymuje ekwiwalent pieniężny w wysokości 10,00 zł za godzinę udziału w zabezpieczeniu.
Wnioski o wypłatę ekwiwalentu za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu prowadzonych od stycznia do maja 2022 roku zostały sporządzone w listopadzie i grudniu 2022 roku.
Ekwiwalenty za akcje ratownicze, działania ratownicze, szkolenia i ćwiczenia w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 5 maja 2022 r. zostały wypłacone w listopadzie i grudniu 2022 r. na podstawie stawek ustalonych w Uchwale Nr XXXV/308/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2022 r.
Powyższe potwierdza wyjaśnienie złożone w toku kontroli, z którego wynika że: *„Ekwiwalent za akcje ratownicze, działania ratownicze, szkolenia i ćwiczenia w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 5 maja 2022 r. dla strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Lisków został wypłacony na podstawie Uchwały Nr XXXV/308/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2022 r.*
Ekwiwalenty za akcje ratownicze, działania ratownicze, szkolenia i ćwiczenia w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 5 maja 2022 r. zostały wypłacone w listopadzie i grudniu 2022 r. po nowej stawce”.
Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, w odpowiedzi na zapytanie Wójta Gminy Lisków, w piśmie WA-0280/48/2022 z dnia 29 lipca 2022 r. wyraziła opinię, iż „*w analizowanym okresie (01.01.2022 r. – 05.05.2022 r.) nie można było stosować stawek zawartych w starej uchwale, jako akcie prawnym który w tymże okresie już nie obowiązywał. W analizowanym stanie prawnym nie istnieje również taki przepis, który upoważniałby do stosowania nowych stawek z nowej uchwały do działań mających miejsce po dniu 1 stycznia 2022 r., a przed dniem wejścia w życie nowej uchwały tj. 5 maja 2022 r.*
Osiągnięcie takiego skutku byłoby prawnie możliwe, ale wymagałoby przyjęcia w nowej uchwale (tj. z dnia 30 marca 2022 r.) pozytywnego, bardzo wyraźnie i jednoznacznie to przewidującego przepisu o charakterze intertemporalnym – przełamującym zasadę lex retro non agit – na mocy którego nowe stawki miałyby być stosowane także do zdarzeń prawnych powstałych w okresie pomiędzy dniem 1 stycznia 2022 r., a dniem wejścia w życie nowej uchwały tj. dniem 5 maja 2022 r., a więc za okres, w którym nowa uchwała jeszcze nie obowiązywała. Takiego przepisu w nowej uchwale zabrakło. Taki przepis intertemporalny, jako stanowiący immanentną część nowej uchwały, wchodziłby w życie dopiero z momentem wejścia w życie samej nowej uchwały (a więc zgodnie z przepisem o wejściu w życie aktów prawa miejscowego) ale na jego podstawie i wskutek zawartego w nim przełamania zasady lex retro non agit, nowe stawki ekwiwalentowe obowiązujące co do zasady po dniu 5 maja 2022 r. byłyby stosowane także wyjątkowo do zdarzeń prawnych jakie miały miejsce pomiędzy dnia 1 stycznia 2022 r., a dniem 5 maja 2022 r. (przy zastosowaniu techniki prawodawczej, o której mowa w § 51 ust. 2 Zasad techniki prawodawczej”.

15. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm. a od 21.10.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.), a mianowicie: ewidencja gminnego zasobu nieruchomości nie zawiera informacji o: wskazaniu daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa; zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości; toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co jest niezgodne z art. 23 ust. 1c pkt 5, 6 i 7 ustawy.

16. W Uchwale Nr XLI/346/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 26 października 2022 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2022 rok planowane dochody i przychody oraz wydatki i rozchody kontrolowanej jednostki wynosiły 40.620.892,30 zł, powodując przekroczenie progu określonego w przepisie art. 274 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm. a od 04.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), a tym powstanie obowiązku prowadzenia w jednostce audytu wewnętrznego.
    Umowę NR.1.2023 na przeprowadzenie audytu wewnętrznego w Gminie Lisków oraz jednostkach organizacyjnych gminy Lisków zawarto w dniu 2 stycznia 2023 roku.
    Z wyjaśnienia Wójta Gminy, wynika że: *„Dnia 27 października 2022 roku budżet Gminy Lisków przekroczył 40.000.000,00 zł, poleciłam Skarbnikowi Gminy wszczęcie procedur związanych z zawarciem umowy na usługę przeprowadzenia audytu wewnętrznego. Skarbnik telefonicznie kontaktował się z firmami oferując usługę. Z informacji uzyskanych od Skarbnika Gminy wynika, iż podjęła niezwłocznie działania w celu zawarcia umowy na wykonanie audytu, termin jaki upłynął od uzyskania informacji na temat przekroczenia budżetu do zawarcia umowy na wykonanie audytu wynikał z braku zainteresowania firm zewnętrznych jego wykonaniem, co tłumaczyły ilością pracy na koniec roku oraz położeniem Urzędu Gminy od siedziby tych podmiotów. Zawarto umowę w dniu 2.01.2023 roku z Kancelarią Biegłego Rewidenta obejmującą przeprowadzenie audytu za 2022 i 2023 rok.”*

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

W zakresie kontroli zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.) stwierdzono, że w latach 2018-2022 Gmina Lisków nie dokonywała sprzedaży lokali mieszkalnych z zastosowaniem bonifikaty oraz nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wystąpienie Gminy z żądaniem zwrotu udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

III.

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiąganie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, ze zm.).
Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2022 r. zostało sporządzone i przekazane Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu,

organowi stanowiącemu kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli zgodnie z art. 30a ust. 4 i ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela.
Przeprowadzona przez jednostkę analiza wykazała, że w 2022 r. wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego, w związku z czym nie zachodziła konieczność ustalenia przez Organ prowadzący szkołę, kwoty różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, ustalonych w danym roku, tj. nie wypłacono jednorazowego dodatku uzupełniającego.
W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej stwierdzono, że wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela nie osiągnęli nauczyciele stażyści. W 2019 roku jednorazowy dodatek uzupełniający za rok 2018 przysługiwał jednemu nauczycielowi i został wypłacony w dniu 25.01.2019 r. w kwocie 500,91 zł. z zachowaniem ustawowego terminu.

Przedstawiając Pani Wójt ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych.

1. Zobowiązać Skarbnika oraz służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), a w szczególności:
    1) Mając na uwadze m.in. przepis art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizację dokumentację przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dokonać zmian zasad (polityki) rachunkowości w zakresie uzupełnienia planu kont dla Urzędu Gminy Lisków jako jednostki budżetowej o opis do konta 340 „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów”, dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki.
    2) Stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Podjąć stosowne działania celem zapewnienia, aby nie dochodziło do sytuacji wykazywania tych samych danych (powielania) w księgach budżetu i w księgach Urzędu Gminy Lisków i w konsekwencji podwójnego wykazywania danych w sprawozdawczości finansowej.
    3) Odsetki od kredytów i pożyczek naliczać w prawidłowej wysokości oraz ewidencjonować na właściwych kontach.
    4) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, iż zgodnie z § 26 ust. 2 rozporządzenia, okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

2. Stosować zasady funkcjonowania kont jednostki określone w załączniku nr 2 do zarządzenia Wójta Gminy Lisków Nr 0050.61.2017 z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (polityki) rachunkowości, zmienionego zarządzeniami 0050.90.2022 z dnia 23 grudnia 2022 roku i Nr 0050.58.2021 z dnia 31 grudnia 2021 roku, a w szczególności wypłatę wynagrodzeń z tytułu inkasa ujmować na koncie 404 „Wynagrodzenia".

3. W sprawozdaniach budżetowych wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzać zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm.). Zaprzestać ujmowania w zaległościach kwot należności.

4. Zwiększyć nadzór i kontrole przy sporządzaniu sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652), a w szczególności w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wykazywać należności zgodnie z przepisami Rozdziału 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 8 do rozporządzenia.

5. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru dochodów podatkowych. Egzekwować od pracowników merytorycznych obowiązek przestrzegania przepisów ustaw podatkowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.), a w szczególności:
   1) Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przeprowadzania, w miarę możliwości, kontroli podatkowych na podstawie art. 281 § 1 ustawy.
   2) Nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem zaliczać z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku zwracać z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych, zgodnie z art. 76 § 1 ustawy.
   3) W zakresie zaliczania wpłat dotyczących podatków, przestrzegać przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, w tym art. 62 § 1, zgodnie z którym jeżeli na podatniku ciążą zobowiązania podatkowe z różnych tytułów, dokonaną wpłatę zalicza się na poczet podatku zgodnie ze wskazaniem podatnika, a w przypadku braku takiego wskazania - na poczet zobowiązania podatkowego o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zobowiązań podatkowych podatnika. W przypadku gdy na podatniku ciążą zobowiązania podatkowe, których termin płatności upłynął, dokonaną wpłatę zalicza się na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności we wskazanym przez podatnika podatku, a w przypadku braku takiego wskazania lub braku zaległości podatkowej we wskazanym podatku - na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zaległości podatkowych podatnika.
   4) Przypisu podatków dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod datą doręczenia decyzji, bądź złożenia deklaracji stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 208, poz. 1375) w związku z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.

5) Odsetki od zaległości podatkowych naliczać zgodnie z przepisami rozdziału 6 działu III ustawy Ordynacja podatkowa, w szczególności przestrzegać art. 55 § 2 ustawy. W przypadku wpłat, które nie pokrywają kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, zaliczać je proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.
6) Egzekwować od osób odpowiedzialnych obowiązek rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych deklaracji lub informacji w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonych dokumentów, skorzystać w ramach czynności sprawdzających z uprawnienia do żądania złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia, na podstawie art. 274a § 2 ustawy. Organ podatkowy posiada również uprawnienia wynikające z art. 281 ustawy do przeprowadzania kontroli podatkowej u podatników, której celem jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. U osób prawnych, które w deklaracji wykazały grunty pozostałe przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, mające na celu ustalenie wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości od przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.
7) Egzekwować od osób odpowiedzialnych obowiązek rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych deklaracji na podatek od środków transportowych w celu określenia prawidłowego okresu trwania obowiązku podatkowego, a także zawarcia wszystkich danych umożliwiających zastosowanie prawidłowej stawki podatku.
8) Poprawek w deklaracjach na podatek od środków transportowych, dokonywać zgodnie z przepisami art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
9) W przypadku niezłożenia przez zobowiązanych do tego podatników deklaracji na podatek od środków transportowych, podejmować stosowne działania zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 274a § 1 ustawy organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.

6. Zwiększyć nadzór i kontrolę nad realizacją dochodów z tytułu podatków oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w celu zapewnienia terminowej jej egzekucji. Osoby odpowiedzialne zobowiązać do niezwłocznego i systematycznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników, zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.) w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2083).

7. Informację roczną INF-2 Informacja roczna o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych przekazywać w terminach wynikających z art. 21 ust. 2f ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44).

8. Wypłacać wynagrodzenie członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Gminy w aktualnie obowiązującym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

9. Wdrożyć działania nadzorcze i kontrolne, które skutecznie wyeliminują nieprawidłowości polegające na dokonywaniu wydatków przekraczających granice kwot określonych w planie finansowym stosownie do postanowień art. 44 ust. 1 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

10. Zobowiązać służby finansowe do stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.).

11. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, ze zm.) a mianowicie:
    1) Podejmować działania w celu ustalenia spadkobierców po śmierci podatników, w przypadku gdy nie doszło do stwierdzenia nabycia spadku, ani nie wydano poświadczenia dziedziczenia, mając na uwadze przepis art. 1025 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U z 2023 r. poz. 1610, ze zm.), zgodnie z którym sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. W przypadku ustalenia spadkobierców, stosownie do przepisu art. 100 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.), orzekać w jednej decyzji o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień poszczególnych spadkobierców na podstawie decyzji ostatecznych wydanych wobec spadkodawcy oraz jego zobowiązań wynikających z prawidłowych deklaracji.
    2) W zawieranych przez Gminę umowach określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Umożliwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy tj. zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

12. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.) a w szczególności:
    1) informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywać Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy,
    2) ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczać zgodnie z art. 448 ustawy.

13. Zapewnić zachowanie szczególnej staranności w zarządzaniu mieniem gminnym i przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.), w szczególności ewidencję gminnego zasobu nieruchomości prowadzić zgodnie z art. 23 ust. 1c pkt 5, 6 i 7 ustawy.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Do wiadomości:
Rada Gminy Lisków